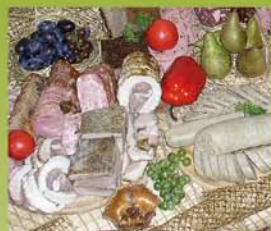

Świątokrzyskie smaki

Świątokrzyskie smaki

Wypoczywając w Świątokrzyskiem należy koniecznie skosztować regionalnych dań i napitków. Kasioki, Byki, Pasternocek, Spyrok, Pasztet Kurozwecki (ale nie z bizona!), Pokrzywianka, Bomby, Sośniak czy też Bzówka, każda z tych potraw i nalewek o bardzo oryginalnej nazwie ma własną historię i tradycję przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Bardzo różnorodne i pożywne, jedne proste, a inne bardzo skomplikowane w przygotowaniu, wykonywane na co dzień, i te pojawiające się na świątecznym stole, zachwycą nawet najwybredniejszych smakoszy i najdelikatniejsze podniebienia.

Bulwa nadziewana

Okazuje się, że z ziemniaków, które jemy prawie codziennie można zrobić oryginalną potrawę. Serwuje ją dla swych gości gospodarstwo agroturystyczne „Wiejski Raj” w Podmarzyszu koło Kielc. W konkursie na regionalną potrawę świątokrzyską bulwa nadziewana zdobyła pierwsze miejsce.

Skład: ziemniaki, mięso mielone wieprzowe, liście kapusty, boczek wędzony, świeże zioła (bazylia, tymianek, melisa), przyprawy (sól, pieprz, papryka), cebula.

Sposób przygotowania: ugotowane w lupinach ziemniaki kroimy na pół, wydrążamy obie połowy, nadziewamy przygotowanym farszem z mięsa mielonego i przypraw. Następnie na rozłożone sparzone liście kapusty układamy cienki plaster boczku wędzonego i faszerowany ziemniak. Zawijamy i zapiekamy w piekarniku.

Piotr Jankowski „Wiejski Raj”
Podmarzysz 4E, 26-021 Daleszyce
tel. 041 317 14 15
e-mail: wiejskiraj@op.pl

Nalewka „Sośniak”

Sposób sporządzania nalewek jest zawsze skrupulatnie utrzymywany w tajemnicy. Często są to lata doświadczeń i pracy, tak, by końcowy produkt okazał się czymś niezwykłym. Ale czasem jest to zwykły przypadek. Pani Zofia Guz, właścicielka gospodarstwa agroturystycznego w Nizinach do syropu z sosny dołąła pewnego razu spirytus. I napój okazał się pyszną nalewką.

Skład: syrop sosnowy, alkohol, sosna właściwa w postaci gałązki, woda, składnik X będący tajemnicą gospodarstwa, opakowanie cieszące oko

„Nalewka o pięknym złotym kolorze, który świadczy o jej słabych i subtelnym, niepowtarzalnym smaku. W bukietcie odnaleźć można majowe słońce kieleckiej wsi, czar sosnowego lasu, aromat spokoju i nutkę składnika X, który przydaje jej dostojności, a pijącemu zapewnia poczucie wyjątkowości, co najmniej na 2 dni. Nalewka w butelce z białego szkła się znajduje, tak, aby zanurzona w środku sosnowa gałązka cieszyła oko i trunkowi przydawała uroku.”

Zofia Guz

Gospodarstwo Agroturystyczne – Dworek Staropolski Młynczyńska
Niziny 159 – Młynczyńska
28-142 Tuczępy
tel. 0606 708 377
www.dworekstaropolski.pl

Pokrzywianka (zupa na pokrzywach)

Pokrzywa zwyczajna to nie tylko uprzykrzony chwast ale także roślina lecznicza. Jej liście i młode pędy zawierają znaczne ilości witaminy C, A, K. Przyrządza się z nich obiadowe sałatki. W gospodarstwie agroturystycznym „Kuźnia” w Nowej Hucie można spróbować oprócz innych smakołyków także zupy z tej rośliny.

Skład: garść pokrzyw, ziemniaki, 1 cytryna (dawniej kwas z ogórków), 1 marchewka, 3 l wywaru, 100 ml wiejskiej śmietany, 1 żółtko, 2 cebule, 100 dag masła, 2 łyżki mąki, sól, pieprz do smaku

Sposób przygotowania: na rozgrzany tłuszcz wrzucamy pokrojoną cebulkę, podsmażamy na złoty kolor. Gdy już jest gotowa, dodajemy łyżkę mąki i sporządzamy zasmażkę. Do gotowej zasmażki wrzucamy pokrojoną, umytą pokrzywę z utartą marchewką. Mieszmą dolewając stopniowo wywar. Ziemniaki obrane, umyte i pokrojone w kostkę gotujemy w osobnym garnku do miękkości, następnie odcędzamy i wrzucamy do wywaru. Doprawiamy do smaku solą, pieprzem i kwaskiem cytrynowym lub cytryną. Gdy zupa jest już gotowa podbijamy ją zabartowaną śmietaną zmieszaną z żółtkiem (żółtko uszlachetnia zupę).

Elżbieta Kot

Gospodarstwo Agroturystyczne „Kuźnia”

Nowa Huta 20, 26-035 Raków

tel. 0507 553 914

Nalewka „Bzówka”

Bez czarny to wysoki krzew leśny, którego każda część: kwiaty, owoce, liście i kora, ma właściwości lecznicze. Z owoców robi się smakowite przetwory. Białe baldachy kwiatów są składnikiem nalewki, którą skosztować można w gospodarstwie Pani Agnieszki Szymczyk w Kluczewsku.

Skład: baldachy kwiatów czarnego bzu, cukier, spirytus, sproszkowany suszony korzeń arcydzięgla

Agnieszka Szymczyk

Gospodarstwo Agroturystyczne

ul. 1-go Maja 37, 29-120 Kluczewsko

tel. 044 781 42 79

Pasternocek

Pasternak jest rośliną pospolitą w całym kraju, rośnie na łąkach, miedzach i nad rowami. Kiedyś uprawiany był w Polsce na wielką skalę, a wyparty został przez marchew i ziemniaka. Korzenie mają smak podobny do marchwi, tylko trochę ostrzejszy. Nie wiemy jak smakuje „figa z makiem, z pasternakiem”, ale wiemy, że pasternocek jest bardzo dobry.

Skład: pasternak lub seler, czerstwy chleb, cebula, jajka, sól, pieprz, zielona pietruszka lub pokrzywa, mogą być również ziola

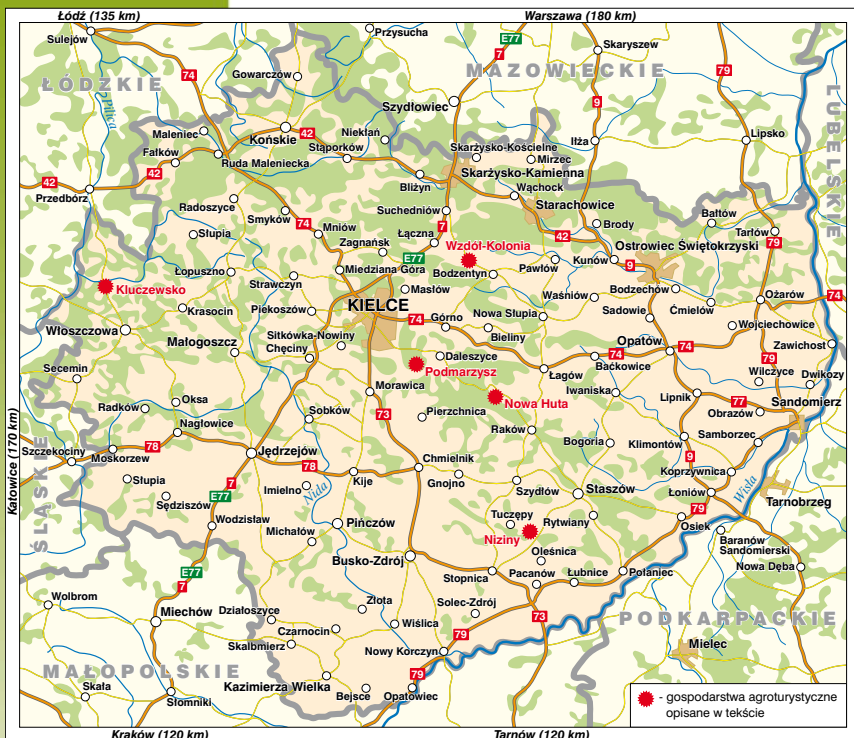
Sposób wykonania: pasternak (seler) ugotować, chleb namoczyć w mleku, cebule drobno pokroić i zrumienić. Ugotowany pasternak skrócić w maszynce razem z odcisniętym chlebem, dodać jajka, doprawić do smaku. Piec 45 minut.

Aleksandra Biskup

Koło Gospodyń Wiejskich

Wzdół Kolonia 40, 26-010 Bodzentyn

tel. 041 312 72 38, 0502 897 148

Centrum Informacji Turystycznej
 25-033 Kielce, ul. Ściegiennego 2, tel. 041 348 00 60
 informacja@swietokrzyskie.travel
 www.swietokrzyskie.travel

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
 25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielce 3
 tel. 041 342 15 49, fax 041 344 52 65
 www.sejmik.kielce.pl

